

VALPAS-järjestelmän vastuuhenkilöiden nimeäminen

Sivistyslautakunta 16.06.2026 § 58

73/12.00.01.01/2025

Oppivelvollisuuden seuranta- ja valvontapalvelu Valpas on opetushallituksen ylläpitämä palvelu, jonka avulla oppivelvollisuutta valvovat opetuksen ja koulutuksen järjestäjät sekä asuinkuntien viranhaltijat voivat seurata oppivelvollisen oppijan oppivelvollisuuden suorittamista koko oppivelvollisuusajan. Palvelun kautta opetuksen järjestäjä voi seurata oppivelvollisen hakeutumisen ja opiskeluoikeuden tilannetta, maksuttomuuteen vaikuttavia tietoja, oppivelvollisuuden mahdollisia keskeytyksiä sekä tehdä tarvittaessa ilmoituksen seuraavalle toimijalle vastuuketjussa.

Tohmajärven kunnan hallintosäännön § 25 mukaan sivistyslautakunta vastaa oppivelvollisuuden ohjauksesta ja valvonnasta ja 26 § mukaan sivistys- ja hyvinvointijohtaja toimii oppivelvollisuuden seuranta- ja valvontapalvelun rekisterin pääkäyttäjänä. Kunnan tulee nimetä myös muita Valpas-palvelun käytön kannalta olennaisia rooleja, jotta operatiivinen toiminta oppivelvollisten ohjauksessa toimii lain hengen mukaisesti.

Perusopetuksen järjestäjällä on velvollisuus ohjata oppivelvollisen hakeutumista perusopetuksen jälkeiseen koulutukseen. Ohjauksen painopisteenä on oppilaan jatko-opintovalmiuksien kehittäminen sekä ura- ja työelämätaitojen kehittyminen. Perusopetuksen järjestäjän vastuulla on myös valvoa, että jokainen oppilas hakeutuu yhteishaussa oppivelvollisuuskoulutukseen. Perusopetuksen järjestäjän ohjaus- ja valvontavastuu päättyy, kun oppivelvollinen aloittaa opintonsa seuraavassa oppilaitoksessa, jolle siirtyy myös ohjaus- ja valvontavastuu. Jos oppilas ei ota vastaan opiskelupaikkaa tai aloita opintoja perusopetuksen jälkeen, perusopetuksen järjestäjä ilmoittaa asiasta asuinkunnalle sekä oppivelvollisen huoltajalle. Opetus- ja kulttuuriministeriö päättää vuosittain ajankohdan, jolloin perusopetuksen ohjaus- ja valvontavastuu päättyy niiden oppilaiden kohdalla, jotka ovat vielä ilman koulutuspaikkaa. Ohjaus- ja valvontavastuussa olevalla koulutuksen järjestäjällä sekä kunnalla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada näiden tehtävien toteuttamiseksi välttämättömät tiedot. Näitä välttämättömiä tietoja ovat tiedot oppivelvollisen hakeutumisesta, opiskelupaikan saamisesta ja vastaanottamisesta, opintojen aloittamisesta ja keskeyttämistä sekä oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä.

Toiminnan ja vastuiden selkiyttämiseksi on toukokuussa 2026 laadittu kaksi liitettä Tohmajärven oppivelvollisten ohjaukseen: liite 1, oppilaanohjauksen suunnitelma, Oppivelvollisuuden laajeneminen, Oppilaanohjaus, tehtävät ja vastuut sekä liite 2, Oppilaanohjauksen suunnitelma, Valpas-palvelun toimintakaavio ja vastuut. Liitteissä nimetään eri Valpas-rooleille kunnan toimijat ja avataan vastuujakoa eri toimijoiden kesken.

Asian valmistelija

Apulaisrehtori Kaisa Puumalainen, Maiju Lassilan koulu ja Tohmajärven lukio, opinto-ohjaaja, p. 0401054153, kaisa.puumalainen@edu.tohmajarvi.fi
Sivistys- ja hyvinvointijohtaja Seija Rosti, p. 0401054154, seija.rosti@tohmajarvi.fi

Esittelijä

sivistys- ja hyvinvointijohtaja Rosti Seija

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta määrittelee Valpas-järjestelmän vastuut liitteiden 1 ja 2 mukaisesti.

Päätös

Hyväksyttiin.
